

életünket. Erről tesz bizonyosságot az a sokféle pótszer, amibe oly sokan belekapaszkodnak. Anyagi javakban, alkoholban, kábítószerekben, testi élvezetekben, szórakozásban elmerülve keresik sokan az élet értelmét.

Ma is hallatszik a próféta által hirdetett ígéret. A sötétségben élők felett fény ragyog fel, akik a halál árnyékában élnek,

azok világosan megláthatják küldetésüket, Istentől kapott megbízásukat és az egymásért való felelősségtudatukat. Lehet sokféle vallás, filozófia, világnézet vagy útkeresés, lehetnek pótszerek, de semmi sem adja meg az életünk igazi értelmének azt a boldog megtapasztalását, amit Isten szeretete ad, amely Krisztus világosságában fénylik e világra.

Közeleg a karácsony, Krisztus születésének ünnepe, amikor újra Isten szeretetének a kiadását éljük át. Ez teszi valóban békességessé, örömtelivé ezt az ünnepet és az ünnep által életünk minden napját. Legyen áldott, békességgel, örömmel és szeretettel teljes ünneplésünk.

Szölkéné Orémus Zsuzsanna

„Mindennek rendelt ideje van”

Emberi természetünk egyik mulatságos fintora, hogy mindenki hosszú életkort szeretne megélni, de valahogy senki sem szeretne megöregedni. Márpedig ez összeegyeztethetetlen. Pedig az öregkornak nemcsak hátrányai és fogyatékságai vannak, hanem előnyei is. Ezek egyike a tisztánlátás. Néhány évtizeddel a hátunk mögött az ember lecsillapodik, elmélyültebbé válik, s mintegy „felülnézetből” tekint a dolgokra. Szép és dicséretes dolog az igyekezet, de csak egy egészséges mértékig. Nem jó a végtelenségig teljes gőzzel hajtani egy szebb és jobb jövő érdekében, amely talán sosem jön el. Főleg akkor nem, ha a jelent úgy éljük meg, mintha minél előbb túl akarnánk lenni rajta, mert csak a jövőre összpontosítunk. Eközben az életünk elfolyik, mint ujjaink között a homokszemek. Ne feledjük, nem áll más idő a rendelkezésünkre, csak a jelen idő! A múlt már csak emlék, a jövő pedig csak reménység. Sokan azért nem tudják élvezni igazán a pillanatot örömeit, mert vagy a múlton rágódnak, vagy a jövő felől aggodalmaskodnak. Akár a Biblia bölcs útmutatásait, akár az okos emberek élettapasztalatain alapuló magvas gondolatait nézzük, mind-mind tanulságos példaként állnak előttünk, melyekből meríthetünk. Az egyik ilyen útmutatás, mely a Példabeszédek könyve 3. részében van, s így olvashatjuk: Mindennek rendelt ideje van! Ideje van a gyerekkornak, a tanulásnak, a párválasztásnak, az otthonteljesítésnek, a családalapításnak, a munkával töltött aktív időszaknak és ideje van a munkánk gyümölcse élvezetének, azaz a kiegyensúlyozott öregkornak is. Nagy kegyelem, ha mindezt megérhetjük és megélhetjük, s okosan bánunk az adott alkalmakkal és lehetőségekkel, az adott idővel.

- A tanulás ifjúkorban a képességtől, a szorgalomtól, illetve szülők unszolásának intenzitásától függ

- A párválasztásnál a legfontosabb az, hogy ne azzal kössük össze életünket, akivel el tudjuk képzelni a jövőnket, hanem azzal, aki nélkül nem tudjuk elképzelni az életünket. Ez esetben nagyobb az esélye a tartós, boldog párkapcsolatnak.

- Az otthonteljesítésnél az az ideális, ha a férfi képes biztosítani a család egzisztenciáját és biztonságát, a nő pedig a harmonikus légkört és a gondoskodást. Így működőképes igazán. Ennek feltétele a tiszta szerelem, hűség és ragaszkodás. Vannak ilyenek, még ha sokan szkeptikusak is e téren.

- Ha áldás van életünkön, akkor bekövetkezik a gyermekáldás is. Az első gyermek születésekor megszületik egy anya is. Életet ad egy új életnek. (Anyanyelvünknek

milyen szép kifejezésesei vannak e dolgokra!) Ez a mennyei érzés, mely semmi mással össze nem hasonlítható, csak az anyának adatik meg ezen a földön.

- Nagy szerencse, ha az aktív munkával töltött évtizedeink, egyben a hivatásunkkal eltöltött időszakunk is. Szabó Magda, akinek gondolatai mély tiszteletet érdemelnek, azt írja: „Ne várjunk harmóniát olyan ember életében, akinek holtáig olyan foglalkozást kell üznie, amire nincs hivatása.”

- A jól eltöltött életidő tudata, a szép dolgokra való visszaemlékezés sok öröm forrása. Jó, ha időnket nem fecséreltük el párunkkal és a környezetünkkel való hadakozásra, hanem egymást segítve haladtunk csendesen előre. Ha pedig mindez hittel párosult, akkor nincs mit tartanunk a „JÖVŐNKET” illetően. Mert nincs áldottabb dolog e földön, mint emberhez méltó, tartalmas életet élni.

Szókratész szerint: „Aki a pénzét veszíti el, keveset veszít, aki az egészségét veszíti el, sokat veszít, de aki az idejét veszíti el, mindenét elveszíti.”

Demes Tiborné

BIBLIAOLVASÓ			
u e z é r f a n a l			
1.	Cs.	5Móz 1,1-18	János 1, 1-8
2.	P.	5Móz 1,19-28	Jn 1, 9-18
3.	Sz.	5Móz 1,29-46	Jn 1,19-28
4.	V.	5Móz 2, 1-15	Jn 1,29-34
5.	H.	5Móz 2,16-37	Jn 1,35-42
6.	K.	5Móz 3, 1-11	Jn 1,43-52
7.	Sz.	5Móz 3,12-22	Jn 2, 1-11
8.	Cs.	5Móz 3,23-29	Jn 2,12-17
9.	P.	5Móz 4, 1-10	Jn 2,18-25
10.	Sz.	5Móz 4,11-24	Jn 3, 1-11
11.	V.	5Móz 4,25-40	Jn 3,12-21
12.	H.	5Móz 4,41-49	Jn 3,22-30
13.	K.	5Móz 5, 1-22	Jn 3,31-36
14.	Sz.	5Móz 5,23-33	Jn 4, 1-10
15.	Cs.	5Móz 6, 1-15	Jn 4,11-15
16.	P.	5Móz 6,16-25	Jn 4,16-24
17.	Sz.	5Móz 7, 1-11	Jn 4,25-30
18.	V.	5Móz 7,12-26	Jn 4,31-38
19.	H.	5Móz 8	Jn 4,39-45
20.	K.	5Móz 9, 1-21	Jn 4,46-54
21.	Sz.	5Móz 9,22-29	Jn 5, 1-9
22.	Cs.	5Móz 10, 1-11	Jn 5,10-15
23.	P.	5Móz 10,12-22	Jn 5,16-23
24.	Sz.	5Móz 11, 1-15	Jn 5,24-30
25.	V.	5Móz 11,16-32	Jn 5,31-38
26.	H.	5Móz 12, 1-19	Jn 5,39-47
27.	K.	5Móz 12,20-21	Jn 6, 1-15
28.	Sz.	5Móz 13	Jn 6,16-21
29.	Cs.	5Móz 14, 1-21	Jn 3,22-27
30.	P.	5Móz 14,22-29	Jn 6,28-34
31.	Sz.	5Móz 15	Jn 6,35-40

Nemcsak kenyérrel él az ember

Olvasandó: Jeremiás próféta könyve 26. része

Ez a rész, amelyet olvasunk, olyan elbeszélés, amely nem Jeremiástól származik, hanem - ahogyan azt kiderítették tudós Biblia-kutatók - Báruk írta le, akinek nevével később még találkozni fogunk. Ha nem is olvassuk itt a nevét, nincs okunk ebben kételkedni, mert a szöveg olvasása közben sejtethető, hogy az eseményeket egy külső szemlélő írhatta le.

Jójákim király uralkodása idején történt, amit itt olvasunk, s ez visszavezet minket a könyv 7. részéhez, (1-15), mert először ott olvastunk próféciaát a templom pusztulásáról. De nem tudhattuk meg azt, hogy milyen hatással volt a prófécia a hallgatóságra. Most elolvashatjuk, hogy milyen veszélyes helyzetbe került e szolgálata miatt Jeremiás.

Először azt említeném, hogy mennyire a lényegre foglalja össze mester beszédéből a próféta tanítványa - Báruk. A helyszín, a küldő és a mondandó lényege 6 versbe tömörítve szinte hiánytalanul élénk idézi a próféciaát. (A tanítvány - ha figyel tanítójára, meg kell, hogy jegyezze, amit mesterétől hallott. Nem felesleges tudatosítani ezt elsődlegesen a szülőknek, akik szájából el kellene hangzania a kérdésnek iskola után és órára lebontva, mit tanultál ma, gyermekem? De hittan vagy templom után sem felesleges a kérdés! Sőt, alapja annak, hogy felnőtt korban magunknak is feltegyük, mit hallottam, mit jegyeztem meg, helyesen végeztem e minden dolgomat ma, a héten egész évben, hogy életünk egészéről is elszámolhassunk egyszer. E kérdés nélkül nem bírálhatjuk el helyesen sem a tanítót, sem a tanítványt, sem az igehirdetőt, sem magunkat. Talán nem tévedek nagyot, ha azt mondom, ez a kérdés alapozza meg azt, hogy életünk egésze ne káosz, hanem Istennek tetsző, rendezett és áldható legyen!) Aztán a hallgatók heves reakcióját olvasva akaratlanul is az jut eszembe, hogy a próféta egy ilyen történetet nem mondott el, nem kapcsolta hozzá a 7. részhez azt, amit átélt - mondhatjuk, hogy Isten csodálatos oltalmának köszönhetően - szolgálata után. Ma, amikor olyan dolgokat nagyitanak „eseményé” a sajtóban, a rádióban és a televízióban, amikről inkább hallgatni kellene, amikor még egyházi emberek is azon fáradoznak, hogy „jó képet” alakítsanak ki magukról, amikor azt mondják sokan, hogy az embernek tudnia kell „jól eladni” azt amit elért, amikor egyesek szerint az teszi „jóvá” az evangelizációt, ha sokan hozzászólnak, megvallják bűneiket, bizonyágot

tesznek, akkor ellenpontként gondolkunk néha Jeremiás példájára is. Mert lehet, hogy adott helyzetben pillanatnyi értékkel bírhat a „trendi” magatartás is, de keresztyén emberként legfontosabbnak azt kell tartanom, amit életéről Krisztus mond majd. És csak hálát adhatunk azokért a szerény tizezrekért, akik csendesen, a kisebbségi sors keresztjét hordozva, református hitüket megtartva nem azon igyekeznek, hogy megfeleljenek a kor szellemének, hanem arra töreksenek, hogy nevük fel legyen jegyezve az Élet könyvében. Szálljon ezért áldás rájuk most is, és majd egykor Urunktól is!

De visszatérve Báruk tudósításához azt látjuk, amit már nem keresztyén szemmel nézve akkor is látnunk kellett volna, amikor a 7. részt olvastuk. Igen. Aki nem a Szentlélek fényében látja a dolgokat, az gyorsabban, hamarabb veszi észre azt, hogy két pont között a legközelebbi út az, ami önzésemet leginkább kielégíti. Jézus figyelmeztet erre: (Mt. 11:12) „Keresztelő János napjaitól mostanig a mennyek országa erőszakot szenved, és az erőszakosok igyekeznek hatalmukba keríteni.” A pogány, de az érdekeitől vezetett ember is hamarabb következett, ám ritkán jut helyes, áldott eredményre, mert nem Isten kijelentése szerint gondolkodik. A történet rávilágít erre. A 7. résznél arra gondolhattunk, bűnbánattal hallgatták az ÚR üzenetét. De ehhez jó szolgáltnak kellett volna lenniük. Ha nem azok, akkor érthető, hogy először a papok és próféták háborodnak fel. Őket érinti legérzékenyebben, hogy el fog pusztulni a templom. Munkahelyvesztés, hitelvesztés fenyegeti őket, hiszen azt hirdetik, amíg áll a templom, Isten megőrzi Júdát, Jeruzsálemet. Védik hát azt, még az ÚR nevében szóló prófétával szemben is. Pedig még Salamon idejében megmondta Isten, milyen feltétellel fogadja el a neki szentelt házat. Hagy legyen itt emlékeztetőül: 1Kir. 9:3-9 „Ezt mondta neki (Salamonnak) az ÚR: Meghallgattam imádságodat és könyörgésedet, amikor könyörögtél előttem. Megsentelem ezt a templomot, amelyet építettél, hogy ott legyen az én nevem mindörökké. Ott lesz a szemem és a szívem is mindenkor. És ha te előttem jársz, ahogyan járt apád, Dávid is, tiszta szívvel és őszintén, és megteszel mindent, amit megparancsoltam neked, megtartva rendelkezéseimet és végzéseimet, akkor állandóvá teszem királyi trónodat Izraelben örökké, ahogyan megígértem apádnak, Dávidnak:

Nem vesznek ki utódaid Izrael trónjáról. Ha azonban konokul elfordultok tőlem, ti és utódaitok, és nem tartjátok meg parancsolataimat és végzéseimet, amelyeket elétek tártam, hanem más isteneket fogtok tisztelni, és azokat imádjátok, akkor kiirtom Izraelt arról a földről, amelyet nekik adtam, ezt a templomot, amelyet nevemnek szenteltem, elvetem színem elől, Izrael pedig példabeszéd és gúny tárgyává lesz minden nép előtt. És bármilyen felséges is ez a templom, mégis aki csak elmegy majd mellette, elborzadva szisszen föl, és ezt kérdezi: Miért bánt így az ÚR ezzel az országgal és ezzel a templommal? És ezt fogják rá felelni: Azért, mert elhagyták az URat, az ő Istenüket, aki őseiket kihozta Egyiptomból, és más istenekhez ragaszkodtak, azokat imádták, és azokat tisztelték. Ezért hozta rájuk az ÚR mindezt a veszedelmet.” A templom védelme első sorban az ÚR feladata, s ezt meg is teszi, ha látja, hogy abban élő hittel hívó, igéjét megtartani akaró emberek magasztalják teremőjüket, gondviselőjüket. Ha ez nem így van, akkor éppen azzal kerül összeütközésbe az ember, akit ott akar megszólítani. Ennek vége pedig az is lehet, hogy bűnbánat hiányában elvész ember és templom egyaránt. Isten nem kíváncsi teremőjeinek képmutatására, még ha az a legcsodálatosabb, Neki szentelt helyen történik is. Nem szabad erről megelégednünk nekünk sem! Ellenkező esetben a bíráló szóra könnyen azt mondjuk, mint Jeremiásra a magukat Isten szolgálóinak gondoló papok és próféták: Meg kell halnia! Pedig csak idézte Isten régi, de újra elmondott szavát. Hát milyen szolgák azok, akik nem ismerik uruk feltételeit, amelyek alapján szolgálatában kellene forgolódnunk? Milyen keresztyén, milyen református az, aki nem ismeri, nem olvassa a Bibliát? Követheti-e azt az utat, amely az üdvösségre vezet? De zúgolódnunk, másokat itélni, magunk érdekében másokat megtevesztetni - az nem bűn? Önkényességre viszont nem kerülhetett sor, mert a törvényes rend jobb megtartása volt az egyik oka annak, amikor Istentől királyt kért a nép Sámuel próféta idejében. Ennek tudatában voltak a nép vezetői (vénei) éppen úgy, mint a királyi hivatalnokok, s a vallási vezetők is - tudjuk, még Jézus idejében is. Most az ő megjelenésük véget vet a gyilkos hangulatnak. Jeremiás védőbeszéde alapján pedig az egyik vidéki vén hasonló, megtörtént eseményre hivatkozik, amikor Ezékiás király idejében a móreseti Mikeás mondott

el hasonló üzenetet az Úrtól, de nem ölik meg, hanem bűnbánatot tartanak, és Isten megkegyelmez nekik. Báruk, talán azért, hogy érzékeltesse, Jeremiás veszélyes helyzetét a 20-23. versben elmond egy csak itt olvasható történetet Urijja prófétáról, aki Jójákim uralkodása idején (Jeremiás templomi beszéde előtt) mártírhálált halt, mert a város és az ország ellen prédikált.

A végső ok, amely miatt szabadon engedik a prófétát, egy tekintélyes főembernek a közbenjárása volt. Ahikám apja Jósiás király államtitkára volt, fia is részese a vallási reformnak, s hogy Istenhez térése nem pillanatnyi érdekből történt, bizonyítja, hogy kiáll Jeremiás prófétai szolgálatának hitelessége mellett. Rajta keresztül tapasztalja meg Jeremiás az Isten megtartó kegyelmét. Mint ahogy részünk lehet ebben az áldott tapasztalatban nekünk is, ha nem feledjük, az idők teljességében milyen kegyelmes szabadtót, milyen tökéletes közben járót adott nekünk Fiában az ÚR!

Ima: Teremtőm, Megtartóm, Szentháromságban Egy Igaz, Örök Isten, kinek kezdettől fogva egyetlen érdeke, hogy mi teremtményeid Veled örökké tartó boldogságban élve dicsérjünk és magasztaljunk Téged, bárcsak mindig

szemem előtt tartanám ezt én is sokakkal egyetemben. Bárcsak szívembe hozdoznám minden áldott szavadat, hogy önzés nélkül kövessem szeretett Fiadat, megváltó Krisztusomat egész életemben. De megvallom, gyarló és esendő az emberi erő és igyekezet, s a Te erőd nélkül kárhozat lenne mindeneknek az osztályrésze. Köszönöm, hogy az idők teljességében

Égben Egyszülött Fiadban tökéletes Tanítót, Prófétát, Megváltót és Közbenjárót adtál, akinek szeretete befedezi megbánt bűneinket. Szentleked munkálja ezt a bűnbánatot emberi világunk jelenében is, hogy el ne vesszünk, hanem általa örök életet adhass nekünk ingyen, kegyelemből. Ámen.

- id. f.

Jókívánság!

Békét, csendet, mely elűz vihart
Szent erőt, mely próba közt kitart,
Érző szívet, mely enyhít nyomort,
S mély alázattal porig hajolt,
Örömet mely nap sugaraként,
Tud gondfelhők között is szórní fényt,
Bátorságot, mely meg nem remeg,
S kész odaadni kincset, életet,
Szívet, mely a bűnöst szereti,
Gyengeségét vétkét elfedi,
És hitet, mely mint a sasmadár

Fölfelé tart és az égbe száll,
Melynek nincs nehéz nincs „nem lehet”
Ezt kívánom! S kell e több neked?
Jézus Krisztusban mindezt megtalálsz,
Beteljesíti ezt a kívánságot!
Nyomába lépsz, boldogan követed,
S hálaének lesz az életed!

beküldte Özv. Kovács Lajosné,
Nagysalló

GYÜLEKEZETEINK életéből

Bibliakiállítás Királyhelmeceen

Ismét a végéhez közeledik egy év, s vele együtt a **Biblia éve** is. A kezdeti intenzív „Biblia”-bemutatás és ismertetés alább hagyott, de azért még mindig van olyan hely, ahol megpróbálják az emberek érdeklődését ez irányba terelni. Így történt a királyhelmecei református gyülekezetben is. A nemrég elkészült gyülekezeti házban 2008. október 31-én, a reformáció ünnepén Molnár Elemér esperes és Molnár István lelképásztor nyitotta meg a Biblia kiállítást. Erre az alkalomra szép számmal jöttek el érdeklődő gyülekezeti tagok, hogy a hívektől kölcsönzött értékes kiadványokat megtekinthessék. Látva a

főként idősebb testvérek érdeklődését különös érzés lesz úrrá a szemlélődön. Mintha ezek a kiadványok bemutatnák a valamikori és mostani tulajdonosaikat. Mintha az elnyűtt lapú családi Bibliák a lapokat sokat forgató emberek szellemét is magukba zárnák, s érintésükkel szinte érezzük jelenlétüket. Önkéntelenül is arra kell gondolnunk, hogy a múlt századokban, egy-egy válsághelyzetben, menekülés közben sok földi értéket hátrahagyva mennyien inkább a Szentíráshoz ragaszkodtak, azt mentették magukkal. Vajon korunk embere számára is ilyen érték a Biblia? Az újabb kiadású könyvek generációs váltást jelentenek, ezek nagy része szinte sértetlen, nem sokat lapozgatják.

Bizzunk benne, hogy a Biblia évében megrendezett összejövetelek, előadások, és ez a kis kiállítás is hozzájárult, hogy ez a világon legnagyobb példányszámban kiadott könyv olyanokat is megszólít, akik számára eddig nem sokat jelentett. Fallapozzák, olvassák és megérik az Úr szavának erejét, segítségét a zsoltár írójával vallva: „Gyönyörködöm a Te beszédedben, mint aki nagy nyereséget talált.” Zsolt. 119,162

Czompolly Zita

Lelkipásztoraktól búcsúztunk

Nem könnyű szolgatársaktól búcsúzni. Ilyenkor mindig idegennek találok a gyászkeretes értesítéseket, amelyek a maguk módján igyekeznek emlékeztetni arra, hogy az elmúlás szüntelenül nyomunkban jár. Így nem érzem ezen jelképek szükségességét akkor, amikor az Úr szolgáitól veszünk búcsút,

hisz ők az örök élet beszédét hirdették egész életükben. Maguk is ott álltak több száz alkalommal a megnyílt sírok mellett, hogy a Feltámadotról és a

feltámadásról tegyenek bizonytságot. Ott álltak a szülők és keresztszülők előtt, hogy az Atya, Fiú és Szentlélek nevében kiszolgáltassák a keresztség szentségét. A soha el nem múló szeretetről és annak forrásáról tettek bizonytságot a házasulandók előtt. Ott voltak a betegágyaknál, magukra maradt, idős hívek mellett. Sok-sok ember számára jelként éltek, még akkor is, ha a gyarlóság és bűn mindenkit megkísért. Csendes szelídséggel, vagy belső tusakodással igyekeztek eleget tenni az Úrtól kapott elhívásnak akkor is, amikor a társadalmi rendszer próbálta minden erejével ellehetetleníteni az egyházat, lelkészt, lelkészcsaládot, hazudtolni mindent, amit Isten igéje tanít. Amikor Isten kegyelméből lehetőség nyílt építettek templomot, parókiát, s az örök élet evangéliumát szólták a maroknyi megmaratottnak.

Nt. Varga Gyula, lelkipásztor-esperes a Mokcsa-i gyülekezetből indulva szolgált hűséggel évtizedeken keresztül egy egy-

házellenes rendszerben Nagyszelmencen, templomot építve Szíréfalván, majd esperesként a szétzilált Gömörben, Rimaszombatban, ahonnan nyugdíjba vonult. Kassán élte nyugdíjas napjait, míg életének 82. évében a mennyei hazába szolgáltotta az élet Ura. Képünk a Tornaljai-i parókián 1996-ban, egy lelkészgyűlési gyűlésen készült.

Nt. Lucskay András, lelkipásztor-esperes a Felsőlanc-i gyülekezetből az 1950-es években, s a püspöki hivatalban végzet rövid szolgálatot követően Bacska Református Gyülekezetében szolgált nyugdíjba vonulásáig. Szervezett teológus munkahetet akkor, amikor az állam igyekezett minden ilyen jellegű közösséget akadályozni. De épített gyülekezeti termet és parókiát 1989 előtt. Istentől különleges talentumot kapott. Emlékezetében nemzedékek neve és családi kapcsolatai maradtak meg, s mintegy élő lexikonként ismerte Bodroghöz és Ungvidék templomjáró református családjai nagyobbik hányadát. Éveken keresztül hordta testében a halálos kórt anélkül, hogy szolgatársai kétségbeesett panaszt hallhattak volna tőle. Az Úrtól 72 esztendő adatott számára. Képünk 1997-ben készült Deregnyon a Református Tanulmányi Központban.

A kassai temetőben és a bacsikai templomban a szolgatár-

sak és a hívek közösségében hallhattuk a feltámadás bizonytságtételét, s adhattunk hálát, földi pályájukat megfutott lelkésztestvéreink életéért.

„Boldogok a halottak, akik az Úrban haltak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradásaitól, mert cselekedeteik követik őket.” Jelenések 14,13

Csoma L.

Krisztina eljutott Egyiptomba!

Olvasóink közül talán többen is emlékeznek a két évvel ezelőtt meghirdetett „Advent Krisztinaért” gyűjtésre. A gyűjtés egy feledő kislány, Garai Krisztina megsegítésére indult, hogy Krisztina és édesanyja eljuthassanak Egyiptomba, egy egyedülálló kezelésre. Az akkor meghirdetett gyűjtés keretében, a Kálvinista Szemle és a Református Újság olvasói jóvoltából mintegy 50 000 Sk gyűlt össze. A Garai család más forrásokat is keresett, fáradhatatlanul pályáztak, kilincseltek, és az egész család áldozatot hozott, hogy elérjék a célt. A gyűjtés meghirdetésétől számítva közel másfél év telt el, mire egyben volt a szükséges 150 000,- Sk. Idén júniusban Krisztina és édesanyja elutaztak Egyiptomba, ahol a kislány megkapta a várt kezelést, ami valóban javulást hozott állapotába.

Mint a feledő gyülekezet lelkésze, megköszönöm minden adakozó Testvér

jószándékát, áldozat-vállalását. Örömteli volt számomra átélni, megélni azt az időszakot, amikor kérésünkre megindultak az emberi szívek, és szinte naponta hozott csekket a postás, naponta növekedett a számlán szereplő összeg egy-egy kicsivel. Mindez azt mutatta számomra és a Garai család számára, hogy Isten segítségével testvéri kezeken keresztül érkezik, és nem hiábavaló a kérés, az imádság sem. Köszönjük támogatásukat!

Hadd álljon itt néhány köszönetmondó sor az édesanyától, Garai Dianától:

„Kedves Keresztyén Testvéreim! Teljes szívemből szeretném megköszönni kislányom, Krisztina nevében is az Önök által nyújtott anyagi segítséget, ami lehetővé tette, hogy júniusban elutazzunk az oly régen várt külföldi kezelésre. Örömmel tudom, hogy sikerrel jártunk, van javulás Krisztina állapotában. Sajnos azonban egy kezelés nem elegendő, foly-

tatnunk kell az elkezdett utat, ezért kérem további önzetlen támogatásukat. Még egyszer köszönöm az egyházközségeknek, a magánvállalkozóknak, és minden olyan személynek, akik anyagi támogatásukkal segítettek, vagy imáinkban hordoztak minket!”

Isten gazdag áldását, megsegítő erejét kérjük és kívánjuk a Garai családnak, és minden kedves Testvérnek!

Milen Erzsébet lelkipásztor

(A mellékelt képen Garai Krisztina látható, édesanyjával és a kezelést végző orvosnővel.)

Tiszteletbeli presbitereket köszöntöttünk

Bacskában

“Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak és sok bizodalmat a Jézus Krisztusban való hitben.”

Templomunk falai között egy meghatóan szép esemény részesei lehettünk. Ez év szeptember 28-án rendhagyó Isten-tiszteletre került sor gyülekezetünkben, amikor is tiszteletbeli presbitereinket köszöntöttük. Minden ember, minden presbiter annyit ér a maga helyén, amennyit gyülekezetéért, a közjéért, Isten ügyéért tenni képes. Ezért presbiternek lenni nem tisztséget, hanem mindenek előtt áldozatkész szolgálatot jelent.

Abaházi György, Dajka József és Szallár István hosszú ideig viselték ezt az Isten kegyelméből kapott tisztet, szolgálatot a Bacskai Egyházközségben. Nemcsak presbiterként, de gyülekezeti tagként is példát adtak arra, hogy lehet minden vasárnap igent mondani a hívogató harangszóra, s lehet Isten dicsőségére minden feladatot örömmel és jól elvégezni.

Nt. Kendi Csaba lelkipásztorunk a szószéki igehirdetés után a Timóteushoz írt első levél harmadik fejezetéből való igével köszöntötte tiszteletbeli presbitereinket, akiknek szolgálatát gondnokunk, Katkó István méltatta. Hangsúlyozta, hogy bár koruknál fogva jelenleg nem töltik be ezt a tisztséget, de sok éves szolgálatukat nem feledjük, s feljűk a tiszteletadás ma is fontos a gyülekezet tagjai részéről.

Tiszteletbeli presbitereinket a jelenlegi presbitérium tagjai virággal, valamint Kosztyu Bertalanné és Rajna Béláné presbitereink szavalattal is köszöntötték. Nt. Kendi Csaba lelkipásztor ezt követően emléklapok átadásával tette maradandóbbá ezt az alkalmat.

Mindannyian örültünk a különleges eseménynek, szép emlékként marad meg emlékezetünkben. Istennek legyen hála mindezért!

Kiss Józsefné presbiter

EGYHÁZMEGYEI PRESBITERI TALÁLKOZÓ

2008. november 8-án, szombaton délelőtt 10:00 órakor ünnepi alkalomra hívogattott a Hanvai Református Templom harangja. Ekkor kezdődött ugyanis az az egyházmegyei presbiteri találkozó, melyhez hasonló összejövetelre már hosszú esztendőök óta nem került sor a Gömöri Református Egyházmegyében. Némelyekben meg is fogalmazódott a kérdés: „Van-e szükség ilyen jellegű találkozók megszervezésére és vajon lesz-e érdeklődés?”

Istennek legyen hála, a lelkipásztorok többsége és presbitereink egyaránt fontosnak érezték e találkozót, melyen

szép számban képviseltette is magát gyülekezeteink többsége.

Presbiteri Találkozóunk a Hanvai Református Gyülekezet Női Kórusának szolgálatával kezdődött. A gyülekezet közös éneke után pedig Ft Csomós József, a Tiszáninneni Egyházkerület püspöke hirdette az Igét a Rómabeliekhez írt levél 8. részének 19. verse alapján: „Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.”

Az igehirdetés után Dr B. Kovács István történész történelmi visszatekintését hallgathatta a közösség.

Ezt követően került sor Nt Gazda István, a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperesének „Az egyházépítés lehetőségei” című előadására, majd pedig Dr. Molnár Pál, a Borsod-Gömöri Egyházmegye gondnoka szólt a presbiterekhez.

A templomban tartott találkozónk, Bán Zoltán egyházmegyei gondnok és Nagy Ákos Róbert esperes köszöntő és

áldást kívánó szavai után Nemzeti Imádságunk eléneklésével ért véget.

Természetesen a Hanvai Református Gyülekezet tagjai a szeretetvendégségről sem feledkeztek meg, így a csaknem 200 főt számláló gyülekezet a terített asztalnál folytathatta az egymással való ismerkedést és az aktuális kérdések megbeszélését.

Alkalmunk méltó megrendezéséért köszönet a szervezőknek, a segítőknek és támogatóknak, de tudjuk, hogy mindenek előtt hálával tartozunk annak az Istennek, ki mindezidáig megőrizte és megtartotta a gömöri reformátusságot.

Zenés áhítatok a Kisgéresi gyülekezetben

A reformáció hetében, úrvacsorai alkalomra készülődve, rendhagyó áhítatokra hívtuk a kisgéresi gyülekezet tagjait. Keddtől péntekig a környező gyülekezetek énekkarai és lelkeszei szolgáltak: **Nt. Szaszák József és a kiskövesdi énekkar, Nt. Tarrné Bial Ivett és az ágcsernyői énekkar, Nt. Kiss Miklós és az örösi énekkar, Nt. Tarr Ferdinánd és a kistárkányi énekkar.** A meghívott vendégek minden egyes alkalomra megszólító Igei üzenetet

és szébbnél szébb egyházi énekeket hoztak magukkal. És ami még személyesebbé és meggyőzőbbé tette ezeket az estéket, hogy minden énekkar megtanított egy-egy éneket a gyülekezetünk közösségének, amit szeretnénk majd istentiszteleteinken gyakran énekelni. Ezek a közösen tanult énekek, reméljük segítenek még jobban megőrizni szívünkben ezeknek a szép alkalmaknak az emlékét, amelyekre Isten kegyelméből oly sokan eljöttek. E hétnek az Igei vezetése a következő volt:

„Vigasztaljátok tehát egymást, és építse egyik a másikat, ahogyan teszitek is.” (1Thessz. 5, 11). Nem titkolt célunk, és hisszük a Szentlélek Isten vezérelt minket ebben az elgondolásban, hogy különböző gyülekezetként, különböző személyiségű emberekként megérezzük azt a csodát, hogy az Úrban mégis csak egyek vagyunk. Hiszen MI Atyánk van, MI Megváltó Krisztusunk van, akit szeretünk, akit keresünk, akit közösen dicsőítünk itt e földön, és akit meg is látunk majd színról-színre fenn a mennyben.

Blanár Gabriella

Alsómihályi – ünnepi pillanatok

Ismét szép alkalomnak adott helyet az alsómihályi református gyülekezet temploma október 26-án, amikor is nemcsak együtt áldhattuk az Úr nevét az istentiszteleten, hanem utána köszöntöttük gyülekezetünk két jubiláló asszonytestvérét. Özv. Sulik Mária és Kassay Éva ezekben a napokban töltötték be 80. életévüket, s ebből az alkalomból a gyülekezet lelkipásztora Isten Igéjével fejezte ki háláját, különösen azért, mert testben

meggyengülve bár, de lélekben erős, hitvalló tagjai gyülekezetünknek.

Özv. Sulik Mária hosszú éveken keresztül iskolaigazgatóként tevékenykedett, s ezt régi tanítványai mindmáig nem felejtették el, egymás után érkeztek a köszöntő lapok és jókívánságok, amelyekhez szerény csokrával gyülekezetünk is csatlakozott.

Kassay Éva élete küzdelmekkel, lemondásokkal teli hosszú időszakokkal zajlott, s idős korában is számít az

Úr a szolgálatára, hiszen beteg férjét segíti, ápolja régóta. Családja szeretetével körbevéve, gyülekezetünk is osztozott ezekben a szép percekben, amikor mindketten megköszönték a figyelmességet, a meghatódottságtól reszkető hangon.

„Senkinek se tartoztatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeresétek...” (Róma 13:8)

-gysz-

KÉPRIPORT

Istenünk iránti hálával értesítünk szeretettel Mindenkit, aki imádkozott gyülekezetünkért, hogy ez év októberében elvégezhetjük Templomunk-Parókiánk közös épületének külső renoválását! Szavaink helyett beszéljenek munkánkról a felújítás során készített képek, melyek jól példázzák Urunk megtartó kegyelmét.

Révészné Bellai Csilla

Gyülekezeti tagok állványozás közben

A Garam utca felőli oldal

Ozsvald Károly gondnok, aki a legtöbb munkát végezte

Félig készen...

Dolgozik a címfestő

Hívogató felirat

A torony felállványozása

Révész Tibor lelkipásztor az állványokon

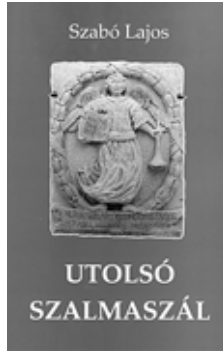
Megújulva...

Száz éve született dr. Szabó Lajos Emléknep Kassán

A Kassai Magyar Református Egyházközség kezdeményezésére a Kazinczy Ferenc Társaság közreműködésével emléknapot tartottunk a kassai református templomban 2008. szeptember 28-án, vasárnap. A délelőtti istentiszteleten megtöltötték a templomot az ünneplő hívek és a vendégek. *Orémus Zoltán* kassai lelkész emlékezett i-mádsággal dr. Szabó Lajosra (1908-1996), aki 1942 nyarától 1945 áprilisáig volt a kassai gyülekezet lelképásztora. A szászéki szolgálatot Társaságunk alelnöke, *Bojtor István* lelképásztor vállalta, aki a Királyok és a Krónikák könyve alapján tett tanúbizonyságot arról, hogy az Úr a nehéz helyzetekben velünk van. Összecsengett ez az üzenet azzal az igével, amelyet 1945. január elsején Szabó Lajos a Krónikák I. könyve 28. részének 20. verséből vezéregként fogadott el: „Légy bátor és erős, és kezdj hozzá! Semmit ne félj és rettegj, mert az Úr Isten, az én Istenem veled léssen, téged el nem hagy, tőled el nem távozik, míglen elvégzed az Úr háza szolgálatának minden művét”.

Délután ugyancsak a templomban emléküléssel folytatódott a program. A taktaszadaiak küldöttségének és a Kazinczy Ferenc Társaság elnökének, *Fehér József*nek a köszönetje után *dr. Sándor Endre* Szabó Lajos lelképásztori munkáját méltatta, *dr. Dienes Dénes* az egyháztörténetet mutatta be,

dr. Kováts Dániel Szabó Lajosnak a néphagyományok kutatása terén végzett tevékenységét összegezte, *Kiss Endre József* pedig gazdag irodalmi-publicisztikai termését jellemezte.

A kassai református gyülekezet által példamutató módon megszervezett, gazdag tartalmú megemlékezésből kirajzolódott dr. Szabó Lajos életútja, amely Gömörből indult, sárospataki tanulmányokkal folytatódott s vezetett el az egyházi szolgálatig. 1930-ban putnoki segédlelkész volt, majd 1933-ban a bodrogközi missziót bízták reá. 1938-ban az Országos Református Szeretetszövetség lelkésze lett Budapesten, míg kassai lelkésszé nem választották. Kassán teljes erővel, erős hivatástudattal végezte szolgálatát, s ott élte át a háborút, a zsidóüldözést, a kiutasítás gyötrelmeit. Átmeneti vajdácskai helyettesítő lelkészi feladat után a taktaszadai gyülekezet papja volt haláláig. Közben teológiai doktorátust tett, egyháztörténetet tanított a sárospataki teológiai akadémián, s az 1960-as évektől hozzáfogott a Taktaköz néphagyományainak feltárásához, amely szép szakmai elismerést, többek között Bálint Sándor professzor barátságát hozta meg számára.

Életútjának eseményeiről, küzdelmeiről, eredményeiről *Utolsó szalmaszál* címu önéletrajzában rajzolt érdekes képet, mely egyúttal a XX. század hazai világról is tudósít.

Dr. Kováts Dániel

Látogatás Székesfehérváron

A biblia éve alkalmából 2008 október 12-én egy kis csoport a Martos-i és Ímely-i Református gyülekezetből a királyi városba, Székesfehérvárba látogatott. Vasárnap lévén, először is az Istentiszteletre mentünk. Amikor beléptünk a templomba a konfirmációkor mondott versem két sora jutott az eszembe: Ha belépek templomomba, Nem vakít el semmi pompa, majd rögtön utána az lepett meg, hogy a padosok mellett, mindenhol pótszékek voltak rakva, amelyeken ültek is. Nálunk sajnos csak különleges alkalmakkor vannak ilyen sokan a templomban.

Az Istentisztelet után a lelképásztor, Nt. Somogyi László fogadott a gyülekezeti központban. Gyönyörű, 2002-ben befejezett épület, megértettük rögtön, hogy az építésére felvett hitel utolsó részletének törlesztéséig, bizony nem nagyon költekezhet másra a gyülekezet. Vezetőnk, Nt. Szénási Lilla, lelképásztorunk meghívta Őt jövő tavaszra közénk evangelizációra. A vasárnapi igehirdetés után, még nagyon sok értékes tapasztalattal, tanáccsal tudna segíteni, hisz nálunk Martoson is úgy, mint a Székesfehérvári Református Egyház mellett működik

alapiskola.

Ebéd után a következő programpont múzeumlátogatás volt, megtekintettük a Deák gyűjteményt, ahol most Munkácsi Mihály kiállítás is volt. A kiállítás után városnézésre indultunk, hisz a belvárosban lépten-nyomon látnivalóval találkozunk a látogató. A Városház téren a Püspöki Palota előtt van az Országalma, három oldalán három fontos évszámmal, majd a

felirattal: LIBERTATES CIVITATIS ALBENSIS A S. REGE STEPHANIO CONCESSAE, azaz: Fehérvár szabadságjogait Szent István adományozta. Az országalma mögött van a Török falikút, ezt a törökök, kivonulásának 250. évfordulójára készítették. Az I. világháború hőseinek állít emléket a 10-es huszárok emlékműve, egy kardot markoló meztelen lovas, az erő és a szépség kifejezője. Az István Király

Székesegyház, amely mai formáját 1768-ban kapta, mindenkit lenyűgözött csodálatos freskóival, oltárával, fafaragásaival. Előtte állott az az első keresztény templom, amelyet Géza nagyfejedelem építtetett, a körvonalai fehér kövekkel vannak kirakva. Itt áll az egyetlen, épségben megmaradt középkori épület is, egy csodálatos, kis egyhajós templom, a Szent Anna kápolna. A város érdekes emlékműve a Mátyás emlékmű, a király halálának 500. évfordulójára, 1990-ben készítették. Mátyás életnagyságú szobra, a gyűrűt tartó holló, és a hét szabad művészetet ábrázoló alakok alkotják. A belváros kedves, mindenből mosolyt fa-

kasztó szobra a Kati néni, egy, a piacara kis kocsiával igyekvő kofa kedves, mosolygós alakja.

Székesfehérvár Magyarország legrégibb városa, félezer évig a magyar királyok székhelye volt, 37 királyt, 39 királynét koronáztak itt meg, 15 uralkodót temettek itt el. A Szent István bazilika a török uralom alatt szinte teljesen tönkrement, sokáig már azt sem tudták hol állt pontosan. Ma itt van a Romkert, mellette az emeletes Mauzóleum, benne Szent István hatalmas kőkoporsója, a falakon Aba Novák Vilmos 1939-ben alkotott freskója a Szent korona és a Szent Jobb történetét eleveníti meg. Sajnos sietnünk

kellett, mivel meg akartuk nézni a négy óraker kezdődő órajátékot, minden nap 10 óraker kezdődik, kétóránként jelennek meg a történelmünk legnagyobb alakjai, a kürt hangjára először Szent István Szent Imre herceggel, utánuk Szent László, majd Szent Erzsébet és Szent Margit jelennek meg, végül a sort Mátyás király és Beatrix királyné zárják.

Elfáradva ugyan, de nagyon sok él-ménnyel, sok történelmi tény, adat megismerésével, szellemileg sokat gazdagodva tértünk haza, szívünkben hálával Istenünknek egy szép, békés, gazdag napért.

Martos, I. 11. 2008,

Sedliakné, György Ilona

Gyülekezeti alkalmak a Biblia évében

Különböző rendezvények sorozata zajlik most gyülekezeteinkben a Biblia éve alkalmával. Így szerveztük meg szintén a gyülekezeteinkben: **Jabloncán, Körtvélyesen, Tornagörgön és Szádalmáson** egy közös kirándulást szeptember.20-án **Göncre**, ahol a bibliafordító **Károli Gáspár** 418 évvel ezelőtt, 1590-ben fordította le a Szentírást és adta ki **Vizolyban**. **Az Abauji Református Egyházmegye meghívására** sok helyről és különböző gyülekezetekből érkezünk ide a **Abauj-tornai egyházmegyénk területéről**. A zsúfolásig megtelt gönci templomban teljes szívből szállt a zsolttár és dicséret éneklése. Az igehirdetés szolgálatát **Ft.Csomós József püspök úr végezte**, majd a népes gyülekezetet testvéri szeretettel köszöntötte a két egyházmegye **esperese: Baksy Mária és ifj.Lucskay András**. Ezt követően két tartalmas előadást hallgathattunk meg **Géresi Róbert** színai valamint **Vizaknai Sipos Gergely** vizsolyi lelkipásztorok előadásában: **Károli Gáspár a bibliafordító a maga korában és hatása a jelen korban**. A délutáni templomi megható és gazdag program után hálátelt szívvel indulhattunk haza.

Ezt követően tartottunk **Biblia éve** alkalmából a **Jablonca-i és Szádalmás-i gyülekezeteinkben okt.12.-én és 19.-én vasárnapokon megemlékező** istentiszteleteket, ahol felváltva a vendégigehirdetők hirdették az Isten igéjét, kiemelve a Szentírást, mint Isten kijelentett szavának nélkülözhetetlen voltát a református keresztyén ember és közösség életében. Mindkét alkalom során a gyerekek a Bibliáról irt legszebb verseket szavalták el a templomainkban.

Hisszük, hogy a találkozások, az elhangzott igehirdetések és versek mind mind megerősítenek bennünket és gyülekezeteinket abban a tudatban, hogy 418 évvel ezelőtt ajándékba kapott teljes Szentírás a legnagyobb kincsünk a Krisztus követésében, mint ezt kifejezi a következő vers is:

Gárdonyi Géza

ÍRÁS A BIBLIÁBA

(Az Újszövetség könyve elé)

Ez a könyv a könyvek könyve
Szegény ember drágagyöngye
Égi harmat lankadtaknak
Világosság földi vaknak
Bölcsességnek arany útja
boldog aki rátalál!
Szomjas lelkek forrás kútja,
hol pohárral Krisztus áll.

Ez a könyv az örök törvény
Királyon lánccal, rabon napfény,
Tévelygőnek hívó harang
Roskadónak testvéri hang
Elhagyottnak galambbúgás
Viharvertnek ereszet
Haldoklónak angyalságúság:
Ne félj, fogd a kezemet!

Gyermeknek is: "Mily szép regel!"
Bölcsnek: rejtelmek tengere
Fal. S túl rajta élő hangok.
Köd. S benn zengő hárfák, lantok.
Templomok közt legszebb templom,
Csak megnyitom, s benn vagyok.
Ablakán a Paradicsom
rózsáira láthatok.

Minden fakul, minden romlik
Márványvár is összeomlik
Bíborlepek ronggyá málnak
Dicsőségek füstbe szállnak
Csak ez a könyv nem tér porba...
Mintha volna élő lelke...
Ez a könyv a Mózes bokra,
Isten szíve dobog benne...

Jézus az ajtó előtt

„Íme az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja az én szót és megnyitja az ajtót, bemegyek, és velem vacsorálok és én velem.”

Jelenések könyve 3,20

Így született Jézus üzenete az őskeresztény laodiceai gyülekezethez. Napjaink hitben meglankadt gyülekezeteinek is ugyanezt üzeni, közel van hozzánk is, már az ajtónk előtt áll. Nagyon közel jött Ő már hozzánk akkor is, amikor emberré lett. Eggyé lett velünk és hordozta a földi lét minden nyomorúságát. Végül – Ő a büntelen – magára vette az egész emberiség bűnét, s a keresztfán elszenvedte a bűnért érte járó büntetést. Ezzel Isten igazságának tökéletesen eleget tett, kárhozát helyett örök életet szerzett. A menny ajtaját megnyitotta mindenki előtt. De miért kell továbbra is hozzánk jönni, ha a megváltás művét már elvégezte? Azért, mert a lelki vak-ságban levő ember ezt nehezen ismeri fel. Még az ingyen felkínált kegyelmet sem igyekszik megragadni. Ha esetleg felébredt benne a vágy, akkor téves utakon keresi lelkének nyugalalmát. Sokan csupán a vallásos élet külsőlegesen, buzgó gyakorlásával keresik. Úgy vélik, hogy ez által eleget tettek Istennek. Mennyien jócselekedetekkel remélnék üdvösséget szerezni maguknak. Nem tudatosítják, hogy az embernek még a legragyogóbb cselekedetei is bűnnel szennyezettek. Minden szív gonosz, álnok és tisztátalan. Istent, pedig csak a tisztaszívűek láthatják meg. Azért jön Jézus egész közel hozzánk – most már nem testben – hanem Lelke által, hogy a szívünket megtisztítsa, amit csak Ő tehet meg. Önmagát sok ember gondolhatja büntelennak, de Isten előtt „nincsen csak egy igaz is.” Mindenki bűnös, mindenki elveszett. És ezért hiábavaló minden jó szándék, erőlködés, az ember nem szabadíthatja meg önmagát. Azért jött egykor, és jön most is hozzánk, egész az ajtónk elé, hogy elvégezze azt, amire mi képtelenek vagyunk. De ha már eddig eljött, miért csak ott áll, miért nem jön be?... Egy festőművész, amikor „Az ajtó előtt álló Jézus” c. képét megfestette, a bírálói azt a hibát találták benne, hogy az ajtón nincs kilincs. A művész erre azt felelte, hogy az ajtó az emberi szívet jelképezi, amelyet csak belülről lehet kinyitni. Jézus azért áll várakozva a szívünk előtt, hogy azt önként nyissuk meg. Erőszakkal abba nem tör be. Akarata ellenére senkit sem kényszerít arra, hogy Őt befogadja. De miért zörget? Azért, mert a szívek bezárkóztak előtte! A keleti házakba Jézus korában bebocsátást nyerni vagy egyszerű kiáltással, vagy egy fémgyűrűvel való kopogtatással lehetett. Sok szív már annyira megkeményedett,

olyan érzéketlenné vált, hogy az Ige szavára, Jézus szelíd, csendes hívogatására nem nyílik meg. Csalódások, betegségek, gyászesetek szívig ható nagy fájdalmai mind zörgető eszközök Jézus kezében. Mélyen és régóta bezárkóztak szívek nyílnak meg ilyenkor előtte! Ő is már régóta türelmesen erre vár. De vajon meddig? Még halálunk órájáig is?... Nem tudjuk, ezt senkinek nem mondta meg. Bár szeretete végtelen, de türelmével nem szabad visszaélni. Nem tudjuk, hogy mikor hagyja abba hívogatását, és mikor távozik végleg. Rettenetes lelki állapot az, amikor valaki ráébred arra, hogy Jézus már nem szól hozzá és előtte meghódolni véglegesen elkésett. Aki pedig befogadja Jézust, bemegy ahhoz, és akkor újjá lesz minden. A bűnterhelt, zaklatott szív bocsánatot, és olyan megnyugvást, békességet nyer, amit a világ nem adhat. A bizonytalankodó bizonyossá lesz üdvösségében és elvesztettségében. A Jézussal együtt vacsorálás a vele való életközösséget jelképezi. Ő nem csupán futóvendégként vesz a szívben szállást. Ígérete szerint velünk van minden napon a világ végezetéig. Nem csupán ünnepnapjainkban, hanem a szürke hétköznapi munkáiban, küzdelmeinkben is. Megáll Jézus a családi házak ajtó előtt is végtelen fájdalommal. Miért? Mert a családi életek a világ szelleme által még soha így nem voltak szétrombolva. Elvált házastársak, szüleiktől elszakított gyermekek serege hirdeti a Sátán diadalát. De ahol még együtt maradt is a család, lélekben mérföldnyi távolság választja őket el egymástól. Nincs idejük az egymással való

beszélgetésre sem. Csak a világ zenéje harsog szívbe, házban egyaránt. Már csak szép emlék az, amikor régebben esténként – különösen télen – összegyűlt a család bibliaolvasásra, imádkozásra és éneklésre. Egy hívó családnál pár napig tartózkodó vendéghez, amikor vasárnap így szóltak: „Most pedig jöjj velünk a templomba!”, az azt mondta: minek innen templomba menni? Megtapasztalta, hogy ennek a háznak a lakói az Úrnak szolgálnak. Ilyen boldog családi fészekké akar változtatni Jézus minden hajlékot. Feldúlt családi otthonok, nyissatok előtte ajtót! A gyülekezetek ajtajánál is bebocsátásra vár Jézus. Mert ahonnan őt szép lassan kitessekeltek, és már csak a megszokott, száraz kötelességből végeznek mindent, ott hidegség és élettelenység vert tanyát. Amelyik gyülekezetben Jézus csak kívül áll még, annak nem lehet más következménye csak a hanyatlás, gyümölcselenség, számban és hitben való fogyatkozás... Igazi változást, megújulást csak Jézus hozhat. Felkelti a bűn álmában alvó lelkeket, a langymelegeket forró buzgóságra serkenti, a tétleneket tevékenységre ösztönzi, így állhat meg a fogyatkozás és megkezdődhet a gyarapodás... Halódó gyülekezet, nyiss ajtót Jézus előtt és kérjed, hogy Lelkének ereje tegyen élő gyülekezetté!

Advent van. Ilyenkor a lelkek megtelenek várakozással, és fogékonyakká válnak. Ha valaki meghallotta most Jézus hívó szavát, örök sorsa dől el azon, hogy elutasítja-e Őt, vagy elfogadja Megváltójának. Fogadd el őt ma, amíg nem késő!

Erdélyi Zoltán

Örömmel értesítjük kedves Olvasóinkat, hogy a Szere-
tetnaptár 2009 megjelent,
232 oldal terjedelemben,
gyülekezeti beszámolókkal,
esperesi jelentésekkel,
gyermekeknek és ifjúságnak
szóló oldalakkal és a címtár
frissített adataival, nem utolsó
sorban pedig a gyülekezetek által
beküldött fényképek is meg-
tekinthetők. Ára 110,- Sk.

Peres Imre tanszékvezető professor székfoglalója (2008-09-30)

Tanítás a végidőkről - Krisztussal a középpontban

Peres Imre tanszékvezető professzori székfoglalója a debreceni teológián

2008. szeptember 23-án tartotta meg professzori székfoglaló előadását Peres Imre, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Újszövetségi Tanszékének újonnan kinevezett professzora, miután egy héttel korábban, 2008. szeptember 15-én átvette egyetemi tanári kinevezését Sólyom Lászlótól, a Magyar Köztársaság elnökétől.

Az európai egyetemi hagyományokat követő ünnepélyes eseményre a Debreceni Református Kollégium Dísztermében került sor, népes hallgatóság előtt. Az alkalmat Fazakas Sándor professzor, a Hittudományi Egyetem rektora nyitotta meg, aki ismertette Peres Imre szakmai életútját. Kiemelte, hogy a két doktorátussal és két habilitációval rendelkező pozsonyi lelkipásztor - ha rövid ideig is - maga is debreceni kollégiumi diák volt. Kitért a professzor nemzetközi körökben is elismert, kimagasló tudományos eredményeire, köztük egy neves tübingeni könyvkiadónál "Görög sírfeliratok és az újszövetségi eszkatológia" címmel, 2003-ban, német nyelven megjelent könyvére, valamint kiemelte a révkomáromi Kálvin János Teológiai Akadémia majd a Selye János Egyetem keretében végzett tudomány-szervezői tevékenységét. Rámutatott, hogy történelmi jelentőségű pillanat az Egyetem életében, hogy az Újszövetségi Tanszéken több mint öt évtizedet szolgáló Lenkeyné Semsey Klára, nemrégiben nyugalomba vonult professzor utódjaként újra van tanszékvezető egyetemi tanára ennek a fontos oktatási egységnek.

A bevezető szavak után Peres professzor foglalta el a helyét a pulpituson és megtartotta előadását "Az újszövetségi eszkatológia rendszere" címmel. Előadásának bevezetésében az újszövetségi eszkatológia kutatás-történetébe engedett bepillantást, majd, az előadás három fő részében, a végváradalomról szóló újszövetségi tanítás besorolásának kérdéseiről beszélt, valamint ismertette az újszövetségi eszkatológia főbb területeit és kategóriáit. A széleskörű enciklopédikus ismeretanyagot is felsorakoztató előadás összefoglalásában John A. T. Robinson-t idézve Peres Imre hangsúlyozta, hogy

az Újszövetség "nem térképet nyújt a jövőre, hanem kritériummal látja el a jelent." Egyrészt rámutatott, hogy a végidőkről szóló újtestamentumi tanítást nem lehet rendszerbe kényszeríteni, egyfajta "menetrendbe" foglalni, másrészt azonban kiemelte, hogy sokféle eszkatológiai típust és mintát egymással párhuzamosan felmutató újszövetségi iratok mégis egységes képet alkotnak a keresztyén egyház végváradalmáról. "Ez talán azért lehetséges, mert az újszövetségi eszkatológia egységét Krisztus személye adja" - fogalmazott a professor. Annak a meggyőződésének adott hangot, hogy Krisztus kereszthalála, feltámadása és visszajövetelének várása az a fókusz, amely köré az egész újszövetségi eszkatológia rendeződik és amely annak végső értelmét adja. Előadásának záró részében az előadó az egyes részterületekre irányuló elmélyült kutatás folytatását szorgalmazta, mintegy programot adva az újszövetségi eszkatológiára vonatkozó további kutatómunka számára, majd előadását e szavakkal zárta: "Hogy mennyi új dolog kerül ebből még elő, vagy netán meglepetés is, ez a jövő titka - izgalma, amire várunk, és amihez - egyetemünkön - mi is kutatásunkkal némileg hozzájárulhatunk."

A hallgatóság az előadást élénk

tetszésnyilvánítással fogadta. Az ünnepélyes esemény végén a rektor áldást kért Peres Imre, a szolgálatát immár hivatalosan is megkezdő tanszékvezető egyetemi tanár életére és munkájára, aki a nyilvános előadást követő szűkebb körű fogadáson meleg szavakkal köszönte meg az Egyetem meghívását a professzori szék betöltésére és kifejezte elkötelezettségét a debreceni református lelkész- és vallásánárképzés, valamint az itt folyó tudományos kutatás ügyéért.

Gonda S. László

Forrás: www.reformatus.hu

Dicsőítő ének Isten Szentlelkéért

Zengjen hála Istenünknek, mert kegyelme végtelen,
Örvendjetez üdvözültek, minden földi térekben.
Azok is kik eltévedtek, s kiket Jézus megváltott.
Zengjen hála és dicsőség szívünk teljességéből.
Ragyogjon fel a fényesség, a meny dicsőségéből.
Sok lélek él pusztaságban, nem talált új életet.
Lelki éhség szomjúságában teste - lelke ellepedt.
Meglankadva ingadoznak, úton út félen járnak.
Nem keresik a forrásnak, a kiomló áradását.
Pünkösöd napi áldását. Vége lett a sötétségnek.
Az idők teljességében, megváltottak, induljatok.
Hirdetni, az Úr csodáit, megtévesztett lelkeknek.
Felviduljon a pusztaság, Isten lelke töltse be.
Szent honra leljen a világ, boldog szívvel örvendezve.
Testvériség megszülessen, hirdesd, testvér mind ezt te is.
Pünkösöd napja éledjen fel a Szentlélek tüze is.
Örvendezzen minden lélek, boldog legyen szívük is.
Változzon e bűnös világ - és győzzön a Szentháromság.

beküldte Özv. Kovács Lajosné,
Nagysalló

Karácsonyi üzenet

Kedves olvasóink! Közeledik a karácsony, és ilyenkor már minden az ajándékokról szól, a vásárlásról szól, a csillagokról, a fényekről. Mindenhol az ünnepre készülődnek, és valljuk be őszintén, nagyon sok ember csak ezeket látja az ünnepeken. A legtöbb ember számára nem jelent mást az ünnep a vásárlásnál, a megterített asztalnál, az ajándékoknál.

Pedig a karácsony ennél sokkal többet jelent. Az Isten a földre érkezett. Jézus Krisztusban az Isten adta oda magát nekünk. Emberré lett, hogy elvegye a mi emberi életünk legnagyobb nyomorúságát, a bűnt és ennek következményét. Nekünk ezt kell meglátnunk a karácsonyban, és ennek kell örülnünk.

De hogyan és hol is született meg az Isten Fia? Teljes szegénységben, egy istállóban. Az édesanyja egy jászolba fektette a bepólyált gyermeket. Pedig születhetett volna máshová is. Születhetett volna gazdag házhoz, születhetett volna hatalmas palotában, születhetett volna királyi családba, ahol semmi gondja nem lett volna, ahol olyan tekintélye lett volna, hogy rögtön hallgattak volna rá az emberek.

Jézus azonban szegénységbe született, egy egyszerű ács családjába. Ezzel pedig fantasztikus dolgot üzen nekünk az Isten. Nem az a fontos, hogy mennyi pénze van valakinek, nem az a fontos, hogy milyen rangja van valakinek, hanem az a fontos, hogy milyen lélek van benne, hogy milyen lélekkel éli az életét. Nem az anyagi dolgok a fontosak, hanem az Istenbe vetett hit, a szeretet, melyet az ember nem tud pénzért megvenni.

Sajnos nagyon sok ember nem érti ezt. Rengetegen vannak, akik csak a

pénzre figyelnek, akik csak arra tudnak gondolni, hogy hogyan tudnának meggazdagodni, és ha már gazdagok, akkor az jár a fejükben, hogyan tudnák egyre nagyobbra növelni a vagyonukat. Ezeknek az embereknek a karácsony is csak akkor karácsony, ha drága ajándékok vannak a fa alatt, ha drága ajándékokat kapnak, és adnak.

Néhány nappal ez előtt néztem a híradót, és bemutatták a világ legnagyobb mesterséges szigetét. Biztos ti is láttátok a pálmafa szigetet, mely tényleg gyönyörű, és hatalmas. Nagyon sok pénzbe került a felépítése, nagyon sok pénzbe került a felavatása, és nagyon sok pénzbe kerül, ha valaki el akar ott tölteni néhány napot. Egy kicsit elgondolkodtam ezzel kapcsolatban arról, hogy vajon ezt akarja-e az Isten? Vajon tetszik-e az Istennek, ha ilyet lát? Biztos vagyok abban, hogy nem. Hiszen azt a pénzt, amiből felépítették, és amit ráköltöttek, jobb célra is lehetett volna fordítani. Ugyanis rengeteg éhező gyermek él világszerte, és abból a pénzből, melyből ezt a hatalmas létesítményt felépítették, nagyon sok gyermeknek biztosíthattak volna enni-valót. Nagyon sok embernek oldotta volna meg a gondjait. De aki nem hisz az Istenben, annak ez nem fontos.

De mi keresztyén emberek tudjuk, hogy a földi életben nem a pénz a fontos, és a karácsonynak sem az ajándék a lényege, hanem az Isten irántunk megnyilvánult szeretete, melyet nekünk is sugározni kell mindenki felé. Isten Fia megszületett értünk, és új reménységet hozott a benne bízók embereknek. Boldog karácsonyt kívánunk!

Imádság: Mindenható kegyelmes

Isten! Hálasan köszönjük Neked a Te szeretetednek ajándékát, Jézus Krisztust. Kérünk add, hogy tudjuk kellőképpen értékelni ajándékodat, hogy egész életünkkel azon legyünk, hogy megháláljuk Neked a mi megváltásunkat. Ámen.

